

مستمری بازنشستگی

ویژه بیمه شدگان تأمین اجتماعی

به شعبه‌ای که در حال حاضر حق بیمه خود را به آن می‌پردازید، اعلام کنید.

- فرزندان پسر بازنشستگان تا سن ۲۲ سالگی و در صورت اشتغال به تحصیل و فرزندان دختر تا زمانی که شوهر اختیار نکرده و شاغل نباشند و تحت تکفل والدین قرار داشته باشند، می‌توانند به تبع والدین خود از خدمات درمانی تأمین اجتماعی استفاده کنند.

- چنانچه بیمه‌شده‌ای بیش از ۳۰ سال سابقه پرداخت حق بیمه داشته باشد، سوابق بیش از ۳۰ سال وی حداکثر تا ۳۵ سال، در محاسبه مستمری وی منظور خواهد شد.

- در پرداخت مستمری به بازنشستگان تحت پوشش تأمین اجتماعی محدودیت و سقفی وجود ندارد و متوسط مزد یا حقوق مبنای کسر حق بیمه در آخرین ۲ سال پایانی اشتغال بیمه‌شده، مبنای اصلی محاسبه مستمری استحقاقی بازنشستگی وی است.

بیمه‌شدگان محترم می‌توانند با مراجعه به سایت رسمی سازمان تأمین اجتماعی به نشانی: www.tamin.ir و لینک سوابق بیمه‌ای از ریز کارکرد و دستمزد مبنای پرداخت حق بیمه خود اطمینان حاصل کنند.

برای درخواست مستمری بازنشستگی چه مدارکی لازم است؟

- ارائه اصل و تصویر تمام صفحات شناسنامه و کد ملی
- تکمیل تقاضانامه بازنشستگی

بازنشستگی
شوری نودر زندگی

لازم به ذکر است اگر شعبه تأمین اجتماعی در بررسی مدارک بیمه‌شده متقاضی بازنشستگی، متوجه افزایش غیرمعمول و نامتعارف دستمزد وی در دو سال پایانی اشتغال شود، روش‌های دیگری برای محاسبه متوسط دستمزد مبنای کسر حق بیمه، مورد عمل قرار می‌گیرد.

بازنشستگان تأمین اجتماعی از چه حمایت‌هایی برخوردار هستند؟

بازنشستگان تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی، علاوه بر دریافت مستمری ماهانه از این سازمان، از خدمات درمانی که در مراکز درمانی ملکی و مراکز درمانی طرف قرارداد تأمین اجتماعی ارائه می‌شود، برخوردار هستند. استفاده از خدمات مراکز درمانی ملکی سازمان تأمین اجتماعی در سراسر کشور برای بازنشستگان این سازمان و افراد تحت تکفل آنان رایگان است.

بازنشستگان تأمین اجتماعی همچنین در مراجعه به پزشکان و مراکز پزشکی طرف قرارداد این سازمان نیز با پرداخت بخشی از هزینه‌ها به عنوان فرانشیز، از خدمات آنها استفاده می‌کنند. پرداخت عیدی، حق اولاد و حق عائله‌مندی و حق سنوات مزاد بر ۲۰ سال از دیگر اقداماتی است که از سوی سازمان تأمین اجتماعی برای بهبود شرایط زندگی بازنشستگان تحت پوشش این سازمان انجام می‌شود.

فراموش نکنید!

- سوابق بیمه‌ای خود را در یکی از شعب تأمین اجتماعی متمرکز کنید و اگر در شعبه دیگری هم سابقه پرداخت حق بیمه دارید، موضوع را

تدوین و گردآوری:
معاونت فرهنگی و اجتماعی
و معاونت فنی و درآمد
(اداره کل امور فنی مستمری‌ها)

اداره کل فرهنگی و اجتماعی بازنشستگان و مستمری‌بگیران

آدرس: تهران، خیابان کارگر شمالی، نرسیده به فاطمی، نبش کوچه ستاره، پلاک یک
ساختمان شماره ۴ تأمین اجتماعی، طبقه پنجم، کدپستی: ۱۴۱۸۶۵۴۷۱۸
تلفن: ۶۴۰۲۸۱۲۵

سایت معاونت فرهنگی و اجتماعی: www.farhangi.tamin.ir
سایت سازمان تأمین اجتماعی: www.tamin.ir

تأمین اجتماعی حامی بازنشستگان و خانواده‌ها

● هر سال سابقه پرداخت حق بیمه در کارهای سخت و زیان آور، یک و نیم سال محاسبه خواهد شد.

به خاطر داشته باشید

بازنشستگی و درخواست آن به عهده بیمه‌شده است و کارفرما نمی‌تواند بیمه‌شده را وادار به بازنشسته شدن کند یا از سازمان تأمین اجتماعی بخواهد که بیمه‌شده را بازنشسته کند. در این مورد تنها یک استثناء وجود دارد. در مواردی که بیمه‌شده مرد دارای ۶۵ سال تمام و بیمه‌شده زن دارای ۶۰ سال تمام یا بیشتر از آن بوده و حداقل سابقه لازم و قابل قبول را در تاریخ تقاضای بازنشستگی داشته باشد، کارفرما می‌تواند بازنشستگی وی را از سازمان تأمین اجتماعی درخواست کند.

مستمری بازنشستگی چگونه محاسبه می‌شود؟

در تعیین میزان مستمری قابل پرداخت به بازنشستگان تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی، دو عامل سابقه پرداخت حق بیمه و حقوق و مزایای مبنای کسر حق بیمه، نقش اساسی دارد. برای تعیین میزان مستمری متعلقه به هر فرد بازنشسته، پس از محاسبه متوسط مزد یا حقوق بیمه‌شده که مبنای کسر حق بیمه در دوران اشتغال وی بوده است، عدد به دست آمده در سابقه پرداخت حق بیمه ضرب شده و سپس عدد حاصله بر ۳۰ تقسیم می‌شود.

متوسط مزد یا حقوق بیمه‌شده نیز از مجموع مزد یا حقوق مبنای کسر حق بیمه در آخرین ۲ سال اشتغال بیمه‌شده تقسیم بر عدد ۲۴ به دست می‌آید. به این ترتیب در واقع مزد یا حقوقی که بیمه‌شده در آخرین ۲ سال پایان کار خود دریافت می‌کند و حق بیمه ماهانه او بر مبنای آن محاسبه می‌شود، نقش مهمی در تعیین مستمری بازنشستگی دارد.

چه کسانی می‌توانند بازنشسته شوند؟

بیمه‌شدگان که به سن قانونی (۶۰ سال سن تمام برای مردان و ۵۵ سال تمام برای زنان) برسند، در صورتی که دارای حداقل سابقه پرداخت حق بیمه برای سال مورد نظر باشند، می‌توانند تقاضای بازنشستگی کنند.

حداقل سابقه پرداخت حق بیمه برای دریافت مستمری بازنشستگی، ۲۰ سال تمام است. بیمه‌شدگان مذکور در صورت دارا بودن حداقل ۱۰ سال تمام سابقه پرداخت حق بیمه (در صورت کسری سابقه تا حداقل ۱۰ سال، امکان پرداخت حق بیمه سنوات مورد نظر به صورت یکجا میسر می‌باشد) می‌توانند از مستمری بازنشستگی به نسبت سنوات پرداخت حق بیمه بهره‌مند شوند.

اما در چند مورد استثنایی وجود دارد:

- بیمه‌شدگانی که حداقل ۲۰ سال حق بیمه مقرر را قبل از تاریخ تقاضای بازنشستگی پرداخته باشند و سن مرد ۶۰ سال تمام و سن زن ۵۵ سال تمام باشد می‌توانند تقاضای بازنشستگی نمایند.
- افرادی که حداقل ۲۰ سال متوالی و یا ۲۵ سال متناوب در کارهای سخت و زیان آور اشتغال داشته باشند می‌توانند بدون در نظر گرفتن شرط سنی مقرر در قانون تقاضای بازنشستگی نمایند.
- بیمه‌شدگانی که ۳۰ سال تمام کار کرده و دارای سابقه پرداخت حق بیمه باشند بشرط داشتن ۵۰ سال سن برای مردان و ۴۵ سال سن برای زنان می‌توانند تقاضای بازنشستگی کنند.
- بیمه‌شدگانی که ۳۵ سال تمام کار کرده و دارای سابقه پرداخت حق بیمه باشند می‌توانند بدون در نظر گرفتن شرط سنی مقرر در قانون تقاضای بازنشستگی نمایند.
- زنان کارگر با داشتن ۲۰ سال سابقه کار و ۴۲ سال سن، به شرط پرداخت حق بیمه، می‌توانند با ۲۰ روز حقوق بازنشسته شوند.
- کارفرما می‌تواند بازنشستگی بیمه‌شدگانی را که حداقل ۵ سال پس از رسیدن به سن بازنشستگی مقرر در قانون به کار خود ادامه داده‌اند از سازمان تقاضا نمایند.

رسیدن به توسعه و رشد متوازن و همه‌جانبه از اهداف اقتصادی-اجتماعی اغلب کشورهای پیشرفته و در حال توسعه محسوب می‌شود. در این بین حفاظت و صیانت از نیروی انسانی جایگاهی ارزشمند در نظام‌های تولیدی در حوزه‌های صنعتی، بازرگانی و خدماتی دارد. تأمین اجتماعی بنا به تعریف خود، وظیفه حمایت از نیروی انسانی در مقابل پریشانی‌های اقتصادی یا اجتماعی حاصل از قطع یا کاهش درآمد بر اثر سالمندی، از کارافتادگی، فوت، بیکاری، بیماری و... همچنین جبران هزینه‌های درمانی را برعهده دارد. این حمایت‌ها در چهارچوب قانون به افراد تحت پوشش تعلق می‌گیرد.

یکی از وظایف اصلی و اولییه سازمان تأمین اجتماعی، آگاه‌سازی خیل عظیم بیمه‌شدگان نسبت به کارکردها و فرآیندهای خدمات سازمان است. در همین چهارچوب، نوشتار حاضر به منظور ارائه اطلاعات مختصر و درعین حال مفید به عزیزان بیمه‌شده توسط معاونت فرهنگی و اجتماعی - اداره کل فرهنگی و اجتماعی بازنشستگان - تهیه شده است. امید است با مطالعه متن حاضر، وظیفه خطیر اطلاع‌رسانی در حوزه موصوف ایفا شده باشد. انتظار می‌رود خوانندگان نظرات ارزشمند و اصلاحی خود را پیرامون متن تقدیم شده، جهت بهبود فرایند فوق و برقراری ارتباط دوطرفه در اختیار معاونت فرهنگی و اجتماعی قرار دهند. شایان ذکر است نوشتار حاضر با همکاری ادارات کل تخصصی مرتبط در معاونت فنی و درآمد سازمان تأمین اجتماعی تهیه شده که از آن عزیزان تشکر می‌شود.

با آرزوی توفیق الهی
معاونت فرهنگی و اجتماعی

www.farhangi.tamin.ir